

Către: Ministerul Energiei
Str. Academiei nr. 39-41, Sector 1, București

În atenția: Dlui Virgil Daniel Popescu, Ministrul Energiei

E-mail: juridic@energie.gov.ro

C.C/ Camera Deputaților
Palatul Parlamentului, Strada Izvor, nr. 2-4, sector 5, București

În atenția: Dlui Marcel Ciolacu, Președinte al Camerei Deputaților

E-mail: cabinet.presedinte@cdep.ro; ionmarcelciolacu@gmail.com

Ref: Proiectul de Hotărâre privind unele măsuri pentru vânzarea unui pachet de acțiuni deținut de statul român din capitalul social al Societății "OMV Petrom" S.A. – București

Data: 07.06.2022

Stimați Domni,

ASOCIAȚIA "JUSTIȚIE PÂNĂ LA CAPĂT", cu sediul în Pitești, str. Tudor Vladimirescu, nr. 15. Bl. P10-11, Sc. C, Et. 3, Ap. 14, jud. Argeș, înregistrată în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor cu nr. 15273/A/2013, codul fiscal 32410890 ("Asociația"), reprezentată legal de dna. **Georgeta Roșu**, în calitate de vicepreședinte, cetățean român, născută la data de 16.10.1967, domiciliată în Com. Bradu, Str. Geamăna, Str. Principală nr. 169S, jud. Argeș (adresa de corespondență a Asociației), e-mail dorina16_dad@yahoo.com, tel. 0720447371,

Am luat la cunoștință de procesul de consultare publică demarat și desfășurat de Ministerul Energiei, cu privire la Proiectul de Hotărâre privind unele măsuri pentru vânzarea unui pachet de acțiuni deținut de statul român din capitalul social al Societății "OMV Petrom" S.A. – București, publicat în data de 02.06.2022 ("Proiectul de Hotărâre").¹

AVÂND ÎN VEDERE:

- A. Preambulul Proiectului de Hotărâre, "Având în vedere Decizia civilă nr. 2370/08.05.2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 1442/2/2015 prin care Guvernul României a fost obligat să adopte o hotărâre pentru punerea în aplicare a dispozițiilor art. 9 din Anexa 1 a O.U.G. nr. 49/1997, astfel cum a fost modificată prin O.G. nr. 55/2003, în vederea vânzării de acțiuni ale OMV PETROM SA până la limita de 8% din capitalul social, la același preț la care au fost vândute acțiunile în cadrul procesului de privatizare".
- B. Art. 1. (1) din Proiectul de Hotărâre: "Se aprobă vânzarea de către Ministerul Energiei în mod direct către salariații Societății Naționale a Petrolului "Petrom" S.A. București, denumiți în continuare **persoane îndreptățite**, a unui număr de 382.103.818 acțiuni nominative, dematerializate, emise de **Societatea "OMV Petrom" S.A. – București**, reprezentând un procent de 0,999% din valoarea de 3.821.038.185,9 lei a capitalului social înregistrat la data de 23.07.2004, data semnării contractului de privatizare cu investitorul strategic OMV AKTIENGESELLSCHAFT Austria."
- C. Art. 3 din Proiectul de Hotărâre: "Se interzice înstrăinarea acțiunilor achiziționate de către persoanele îndreptățite pentru o perioadă de 1 an, calculată începând de la data transferului dreptului de proprietate a acestora."

¹ Disponibil la <https://energie.gov.ro/transparența-decizională-2/>.

Deși Asociația salută inițiativa Ministerului Energiei de a pune în aplicare prevederile din O.G. nr. 55/2003, vă rugăm să primiți în cele ce urmează propunerile și observațiile Asociației, însoțite de argumente/justificări, cu privire la Proiectul de Hotărâre.

1. Apreciem că prevederile Proiectului de Hotărâre în forma actuală sunt nelegale și nu îndeplinesc obligația impusă prin Decizia civilă nr. 2370/08.05.2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție.
2. Astfel, atragem atenția că, potrivit considerentelor din Decizia civilă nr. 2370/08.05.2019:

"Nu se pot reține apărările intimatului în sensul că poate decide când și în ce măsură se va efectua vânzarea pachetului de acțiuni, aceste argumente neputând fi valide după trecerea a peste un deceniu de la data când avea obligația de a emite hotărârea de guvern, pentru că unui drept prevăzut legal i-ar reveni o obligație lipsită de conținut, redus la un nudum jus.

"Marja de apreciere a Guvernului nu poate echivala cu nerespectarea principiului proporționalității care impune respectarea unui just echilibru între interesul public și drepturile legitime ale particularilor pentru a nu se ajunge la situația potrivit căreia textele legale care prevăd drepturi să fie, în fapt, lipsite de eficiență, astfel încât speranța titularilor acestor drepturi, deși are un suport legal, să fie, în realitate, lipsită de conținut."

3. Totodată, potrivit art. 5 pct. 2 din O.G. nr. 55/2003 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a SNP Petrom SA București, a fost modificată O.U.G. nr. 49/1997 privind înființarea SNP Petrom SA, aprobată prin Legea nr. 70/1998, în sensul că art. 9 din Anexa 1 a căpătat următorul cuprins:

"Acțiunile societății comerciale vor cuprinde toate elementele prevăzute de lege. Societatea comercială va ține evidența acțiunilor și acționarilor în Registrul acționarilor, deschis și operat conform prevederilor legale în vigoare. Salariații SNP Petrom SA București au dreptul să achiziționeze acțiuni ale societății până la limita de 8% din capitalul social, la același preț cu care se vor vinde acțiunile în cadrul procesului de privatizare. Cota procentuală ce urmează a fi achiziționată de salariați și momentele la care se va realiza achiziționarea acțiunilor de către aceștia vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului".

4. În formularea anterioară, art. 9 – Acțiunile – din Anexa 1 – Statutul SNP Petrom SA București, avea următorul conținut:

"Acțiunile nominative ale societății comerciale vor cuprinde toate elementele prevăzute de lege. Acțiunile vor purta timbrul sec al societății comerciale și semnătura a doi administratori. Societatea comercială va ține evidența acțiunilor într-un registru numerotate, sigilat și parafat de către președintele consiliului de administrație, registru care se păstrează la sediul acesteia. Persoanele fizice sau juridice, române și străine, vor putea deține acțiuni ale SNP Petrom SA București, fără însă a se afecta poziția statului de acționar majoritar. Salariații SNP Petrom SA București au drept de preemțiune pentru cumpărarea de acțiuni ale societății comerciale la valoarea nominală a acestora până la concurența limitei de 10% din capitalul social".

5. Această prevedere prin care se acordă dreptul salariaților de a subscrie acțiuni la SNP Petrom S.A. provine din prevederile înscrise în Contractul Colectiv de Muncă.
6. Cu alte cuvinte, prin O.G. nr. 55/2003, „dreptul de preemțiune la cumpărarea de acțiuni ale societății la valoarea nominală a acestora până la concurența limitei de 10% din capitalul social” a fost transformat în „dreptul să achiziționeze acțiuni ale societății până la limita de 8% din capitalul social, la același preț cu care se vor vinde acțiunile în cadrul procesului de privatizare”.

7. Natura și întinderea dreptului salariaților Petrom la cumpărarea de acțiuni ale societății (8% din capitalul social) este prevăzută în mod expres în Expunerea de Motive a Legii pentru adoptarea O.G. nr. 55/2003:²

„Participarea angajaților la privatizarea SNP Petrom S.A., conform prevederilor statutare în vigoare în acest moment, ar trebui să se facă în temeiul unui drept preferențial de subscriere al angajaților SNP Petrom S.A. „până la concurența limitei de 8% din capitalul social”, atingerea acestei limite depinzând în exclusivitate de voința angajaților.

Folosirea termenului de drept de preemțiune, în contextul paragrafului 4 al art. 9 din Statutul SNP Petrom S.A., generează o situație neclară în ceea ce privește conținutul dreptului acordat angajaților și modalitatea practică de exercitare a acestuia. În cazul unui veritabil drept de preemțiune, acesta trebuie exercitat în momentul în care statul oferă spre vânzare orice pachet de acțiuni deținute în SNP Petrom S.A. și anterior achiziționării acestuia de către orice terț, inclusiv de către investitorul strategic.

Prin urmare, din perspectiva clarificării naturii dreptului oferit salariaților și a modalității practice de exercitare a acestuia, se impune eliminarea termenului „drept de preemțiune” și înlocuirea sa cu un termen (cum ar fi „drept să achiziționeze”), care să excludă orice confuzie în ceea ce privește condițiile de dobândire a acțiunilor SNP Petrom S.A. de către angajații societății.”

8. În mod similar, Art. 9 din Actul Constitutiv al OMV Petrom S.A., actualizat la data de 27 aprilie 2022 prevede că:³

„Societatea va ține evidența acțiunilor și acționarilor în Registrul acționarilor ce va fi menținut de o societate de registru independentă, deschis și operat conform prevederilor legale în vigoare. Societatea independentă va fi selectată de către Directorat. Salariații Petrom au dreptul să achiziționeze acțiuni ale Societății de la stat, până la limita de 8% din capitalul social, la același preț cu care s-au vândut acțiunile în cadrul procesului de privatizare.”

9. Prin urmare, este evident că intenția legiuitorului a fost aceea să instituie un **drept preferențial de subscriere în favoarea angajaților SNP Petrom S.A. „până la concurența limitei de 8% din capitalul social”, atingerea acestei limite depinzând în exclusivitate de voința angajaților** (și nu un simplu drept de cumpărare de acțiuni, astfel cum se prevede în Nota de Fundamentare a Proiectului de Hotărâre, pct. 3.1, a cărui marjă de întindere să fie lăsată la aprecierea Guvernului).
10. Ca atare, pentru ca Hotărârea de Guvern să își îndeplinească scopul declarat (anume, vânzarea/achiziția de acțiuni să nu depășească 8% din capitalul social al Societății), apreciem că obligația corelativă a Statului Român este aceea de a oferi salariaților posibilitatea efectivă privind exercitarea drepturilor de achiziționare a acțiunilor OMV Petrom S.A., prin vânzarea a 8% din capitalul social al Societății.
11. În plus, trebuie subliniat că având în vedere faptul că intenția legiuitorului a fost ca Hotărârea de Guvern să fie dată cu mai mult de un deceniu în urmă, așa cum a reținut în considerente Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia civilă nr. 2370/08.05.2019, efectele de a scoate la vânzare a unui procent de 0,999% din capitalul social sunt pronunțat derizorii, întrucât „unui drept prevăzut legal i-ar reveni o obligație lipsită de conținut, redus la un nudum jus.”⁴

² P.L. nr. 484/28.08.2003, disponibil la http://www.cdep.ro/caseta/2003/09/03/pl03484_gv.pdf.

³ Disponibil la <https://www.omvpetrom.com/services/downloads/00/omvpetrom.com/1522147590389/article-of-association-ro.pdf>.

⁴ Considerente, Decizia civilă nr. 2370/08.05.2019.

12. Aceasta este cu atât mai important cu cât în tot acest timp de aproximativ 19 ani, Statul Român a încasat dividendele în contul acționarilor care și-ar fi putut exercita dreptul preferențial de achiziționare a acțiunilor.
13. În consecință, în scopul de a elimina o situație echivocă și discriminatorie precum cea descrisă mai sus și de a facilita interpretarea și aplicarea uniformă a prevederilor legale și a hotărârii instanței supreme, este recomandabilă includerea unor prevederi explicite prin care "să se aprobe vânzarea de către Ministerul Energiei în mod direct către salariații Societății Naționale a Petrolului "Petrom" S.A. București, denumiți în continuare persoane îndreptățite, a unui număr de acțiuni nominative, dematerializate, emise de Societatea "OMV Petrom" S.A. - București, reprezentând un procent de 7.999% din valoarea capitalului social a Societății.
14. Cu privire la valoarea capitalului social a Societății de la momentul privatizării, Asociația solicită clarificări privind suma de **3.821.038.185,9 lei** înscrisă în Proiectul de Hotărâre ca fiind valoarea capitalului social înregistrat la data de 23.07.2004, data semnării contractului de privatizare cu investitorul strategic OMV AKTIENGESELLSCHAFT Austria. Aceasta în contextul în care contractul de privatizare a prevăzut achiziția unui număr de 12.739.341.312 acțiuni de către OMV Petrom de la Statul Român, reprezentând 33,34% din capitalul social al societății (669 mil. euro), **respectiv în mod simultan majorarea capitalului social al societății** cu un număr de acțiuni (reprezentând echivalentul a 831 mil. euro) care să îi permită cumpărătorului să dețină, după subscrierea de acționarii minoritari ai societății, BERD și cumpărător, 51 % din capitalul social al societății.⁵
15. Totodată, art. 3 din Proiectul de Hotărâre limitează vânzarea de acțiuni, în sensul interzicerii acesteia pentru o perioadă de 1 an de la data dobândirii acestora. Apreciem că această limitare este contrară legii și art. 44(1) din Constituție, întrucât hotărârile de guvern nu pot limita sau constitui drepturi, ele pot numai să pună legea în aplicare.

Cu considerație,

ASOCIAȚIA "JUSTIȚIE PÂNĂ LA CAPĂT"

Prin: Georgeta Roșu, vicepreședinte

⁵ A se vedea Legea nr. 555/2004 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Naționale a Petrolului Petrom - S.A. București, Art. 3(i), respectiv informațiile disponibile la <https://www.omvpetrom.com/ro/investitori/share-si-gdr/structura-actionariatului>.